

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo

ZYRA E RREGULATORIT PËR ENERGJI
REGULATORNI URED ZA ENERGIJU
ENERGY REGULATORY OFFICE

Pravilnik RKE/Br. 07/2017

PRAVILNIK ZA LICENCIRANJE ENERGETSKIH AKTIVNOSTI NA KOSOVU

Priština, 31. mart 2017.

Odbor regulatorne kancelarije za energetiku, u skladu sa ovlašćenjima datim u članu 9, stav 1, podstav 1.7, članu 26, stav 1, podstav 1.1 i članu 38. Zakona br. 05/L-084 o energetsom regulatoru, na sednici održanoj 31.03.2017. usvojio je sledeći:

PRAVILNIK ZA LICENCIRANJE ENERGETSKIH AKTIVNOSTI NA KOSOVU

POGLAVLJE I OPŠTE ODREDBE

Član 1 Cilj

1. Svrha ovog Pravilnika je uspostavljanje javne, transparentne i nediskriminišuće procedure licenciranja, koja promoviše uspostavljanje konkurentnog energetskeg sektora, podstiče investiranje i obezbeđuje stabilnost i sigurnost snabdevanja električnom energijom na Kosovu.
2. Cilj ovog Pravilnika je da podrži i razvije energetske sektor putem:
 - 2.1 izvršenja energetskeg aktivnosti na transparentan, otvoren i nediskriminišući način;
 - 2.2 regulisanja energetskeg tržišta kako bi se uspostavili nepristrasni i transparentni odnosi za sve učesnike;
 - 2.3 određivanja i pripreme procedura za pitanja koja se tiču izdavanja licenci na što brži, efikasniji i ekonomičniji način;
 - 2.4 uspostavljanja i praćenja konkurentnog tržišta, sprečavanja i kažnjavanja svake zloupotrebe ili anti-konkurentnog ponašanja;
 - 2.5 transparentnog i nediskriminišućeg sprovođenja energetskeg aktivnosti koje su predmet obaveza javnih usluga, kao i osiguranja nediskriminišućeg pristupa prenosnim i distributivnim sistemima u interkonekciji;
 - 2.6 stvaranje uslova za efikasno, ekonomično i bezbedno korišćenje električne energije, toplotne energije i prirodnog gasa;
 - 2.7 pravično izjednačavanje interesa između potrošača i energetskeg preduzeća;
 - 2.8 zaštite zdravlja građana, bezbednosti i životne sredine;
3. Tokom procesa utvrđivanja prava, obaveza i uslova licence, cilj Regulatorne kancelarije za energetiku (RKE) jeste da obaveže i podstakne korisnike licence da deluju na takav način kako bi postigli sve ciljeve definisane licencom.
4. Kako bi ispunila obaveze iz stava 1. ovog člana, RKE ima nadležnost i ovlašćenje da:

- 4.1. izda, izmeni, suspenduje, prenese, ukine ili povuče licence;
- 4.2. nadzire i proverava usaglašenost u skladu sa uslovima licence;
- 4.3. prati razdvajanje pravnog oblika, organizaciono, u donošenju odluka i razdvajanju računa energetske preduzeća i sertifikuje operatere prenosnih sistema;
- 4.4. razmatra, daje odobrenje i proverava usklađenost u skladu sa svim kodeksima, uključujući i mrežni kodeks, distributivni kodeks, kodeks zaštite potrošača, kodeks električne opreme, kodeks energetske standarda, merni kodeks, pravila tržišta, kao i ostale tehničke i komercijalne kodekse;
- 4.5. daje saglasnost za razdvajanje, ukidanje ili smanjenje početnog kapitala licenciranih energetske preduzeća.

Član 2 Definicije

1. Izrazi korišćeni u ovom Pravilniku imaju sledeće značenje:
 - 1.1. **Podnosilac zahteva** - fizičko ili pravno lice koje podnosi zahtev za dobijanje licence energetske aktivnosti u skladu sa odredbama ovog pravilnika i kada se licenca izda novoosnovanoj poslovnoj organizaciji, uključuje matičnu kompaniju (ako postoji) ili kompanije koje poseduju i kontrolišu novoosnovanu poslovnu organizaciju.
 - 1.2. **Ugovorna strana** - Zemlje potpisnice Sporazuma o Energetskoj zajednici;
 - 1.3. **Regulatorna kancelarija za energetiku – RKE (u daljem tekstu Regulator)** – je nezavisna agencija energetske sektora, osnovana Zakonom o energetske regulatoru.
 - 1.4. **Energetske aktivnosti** - ima značenje definisano Zakonom o energetici;
 - 1.5. **Energija** - bilo koji oblik proizvodnje energije (električna energija, toplotna energija ili prirodni gas) u svrhu snabdevanja ili prodaje;
 - 1.6. **Licenca** - dokument izdat od strane Regulatorne kancelarije za energetiku, koji omogućava nosiocu licence da obavljaju aktivnosti u energetske sektoru kojima je potrebna licenca u skladu sa odredbama zakona u odnosu na energetske sektor;
 - 1.7. **Toplotna energija** - ima značenje definisano Zakonom o toplotnoj energiji;
 - 1.8. **Prirodni gas** - ima značenje definisano Zakonom o prirodnom gasu;
 - 1.9. **Operator sistema za skladištenje** - ima značenje definisano Zakonom o prirodnom gasu;
 - 1.10. **Skladišni objekat** - ima značenje definisano Zakonom o prirodnom gasu;
 - 1.11. **Snabdevanje** – u pogledu električne energije, znači prodaja, uključujući i preprodaja električne energije **na veliko i krajnjim potrošačima** u skladu sa članom 3.1.17 Zakona o električnoj energiji i članom 3.1.15 Zakona o energetici; i, u pogledu prirodnog gasa,

znači prodaja, uključujući i preprodaja prirodnog gasa krajnjim potrošačima, kako je definisano članom 3.1.3 Zakona o prirodnom gasu.

- 1.12 **Prenos** –prenos električne energije iz druge države, sa odredištem u trećoj zemlji, preko mreže na teritoriji Kosova ili prenos električne energije iz druge države, sa odredištem u toj državi kroz mrežu Kosovo.
2. Izrazi korišćeni u ovom Pravilniku imaju isto značenje kao i izrazi korišćeni u Zakonu o energetske regulatoru, Zakonu o energetici, Zakonu o električnoj energiji, Zakonu o toplotnoj energiji kao i u Zakonu o prirodnom gasu.

Član 3

Licencirane aktivnosti

1. Na osnovu člana 28. stav 2. Zakona o energetske regulatoru, licenca izdata od strane Regulatora može obuhvatiti više od jedne od sledećih energetske aktivnosti:
 - 1.1 proizvodnja električne energije;
 - 1.2 proizvodnja toplotne energije;
 - 1.3 suproizvodnja električne i toplotne energije;
 - 1.4 prenos električne energije, uključujući i rad prenosnog sistema;
 - 1.5 prenos prirodnog gasa;
 - 1.6 distribucija električne energije uključujući i rad distributivnog sistema;
 - 1.7 distribucija toplotne energije i prirodnog gasa;
 - 1.8 garantovano snabdevanje električnom energijom u skladu sa Zakonom o električnoj energiji;
 - 1.9 skladištenje prirodnog gasa;
 - 1.10 snabdevanje električnom energijom, toplotnom energijom ili prirodnim gasom uključujući prenos, uvoz ili izvoz električne energije i prirodnog gasa;
 - 1.11 snabdevanje na veliko (trgovina) električnom energijom ili prirodnim gasom;
 - 1.12 funkcionisanje tržišta električne energije ili prirodnog gasa;
 - 1.13 funkcionisanje prenosnog sistema ili distribucija prirodnog gasa.
2. Energetske aktivnosti za koje licenca nije potrebna:
 - 2.1. proizvodnja električne energije na energetske lokaciji sa ukupnim kapacitetom koji ne prelazi 5 MW;
 - 2.2. proizvodnja toplotne energije proizvedene u toplanama za individualnu potrošnju ili sa kapacitetom koji ne prelazi 1 MW;

- 2.3. proizvodnja električne energije za individualnu potrošnju, gde postrojenja proizvodnje ili potrošači električne energije nisu povezani na prenosni sistem ili sistem distribucije;
3. Aktivnost prenosa električne energije ili prirodnog gasa, u skladu sa članom 3, podstavom 1.10 ovog Pravilnika, ne podleže postupcima izdavanja licenci.
 4. Kada i u onoj meri, Regulator, na osnovu principa reciprociteta iz člana 32. stav 3. Zakona o električnoj energiji, zaključi sporazum sa nacionalnim regulatornim organom bilo koje druge ugovorne strane Energetske zajednice za trgovanje električnom energijom kako je opisano u članu 3, podstav 1.11 gore, nije potrebna licenca za preduzeća koja imaju licencu u jednoj državi ugovornici energetske zajednice.

POGLAVLJE II PROCEDURA ZA IZDAVANJE LICENCI

Član 4 Zahtev za izdavanje licence

1. Zahtev za izdavanje, dopunu, izmenu, prenos i produženje licence podnosi se u pisanoj formi i u obliku koji propisuje Regulator.
2. Podnosilac zahteva Regulatoru podnosi originalne ili overene dokumente, kao i elektronske primerke (ako to zahteva Regulator), na jednom od službenih jezika na Kosovu.
3. U slučaju da je dokument/dokaz izdat na drugom jeziku, Regulator može da prihvati dokument kao takav ili od podnosioca zahteva može zahtevati da donese prevedeni dokument na jednom od službenih jezika Republike Kosova, koji ujedno treba biti overen.
4. Svi podnosioci zahteva za licencu, podnosioci zahteva za pregled (modifikaciju/izmenu), prenos, produženje licence, plaćaju administrativnu taksu prema Pravilniku o taksama.
5. Taksa koju plati podnosilac zahteva za pregled zahteva se ne nadoknađuje, čak ni u slučajevima odbijanja zahteva.

Član 5 Procedure za pregled zahteva

1. Procedure utvrđene u ovom Pravilniku primenjuju se na sve podnosiocce zahteva za izdavanje licence, uključujući i zahteve za izmenu, produženje i prenos postojećih licenci.
2. Regulator pregleduje sve zahteve zajedno sa svim priloženim dokazima i obaveštava podnosiocce zahteva u vezi donete odluke u roku određenom u članu 7. ovog Pravilnika.
3. Ako se podnesen zahtev smatra nepotpunim, Regulator od podnosioca zahteva tražiti da obezbedi neophodne dodatne informacije za popunjavanje zahteva i koji se zahtevaju u skladu sa važećim Pravilnikom. Podnosilac zahteva mora dostaviti dodatne informacije u roku od trideset (30) kalendarskih dana od dana kada je Regulator zatražio ove informacije.

4. U slučaju da zahtev i dodatni dokumenti nisu u skladu sa kriterijumima utvrđenim ovim Pravilnikom, Regulator od podnosioca zahteva traži da ispravi svoj zahtev u roku od petnaest (15) kalendarskih dana. Rok za razmatranje zahteva počinje od dana kada Regulator smatra da je zahtev potpun.
5. U slučaju da podnosilac zahteva nije ispravio svoj zahtev ili nije dostavio dokaze koji nedostaju u vremenskom roku navedenom u stavovima 3. i 4. ovog člana, Regulator odbija zahtev i o tome pismeno obaveštava podnosioca zahteva.
6. Podnosioci zahteva za licencu za izgradnju postrojenja izgrađenog na osnovu postupka ovlašćenja, predvođen od strane Regulatora, a koji iz objektivnih razloga ne mogu dostaviti dokaze iz člana 9, stav 1.4 ovog Pravilnika, mogu dobiti privremenu dozvolu samo jednom, za period ne duži od dvanaest (12) meseci.

Član 6

Objavljivanje obaveštenja za podnošenje zahteva

1. Nakon što je Regulator doneo odluku da je zahtev za izdavanje licence potpun, on upućuje podnosioca zahteva za izdavanje dozvole da objavi obaveštenje u dve (2) dnevne novine sa najvećim tiražem na Kosovu, u kojem će biti opisano sledeće:
 - 1.1. kratak opis sadržaja zahteva za licencu, i
 - 1.2. podatke o službeniku u okviru Regulatora kome se može uložiti prigovor na odobravanje takve licence.
2. Rok za prigovor strana je osam (8) radnih dana, od dana objavljivanja obaveštenja. Prigovor se može podneti u elektronskom, pisanom ili drugom obliku.
3. Ukoliko Regulator primi prigovor na zahtev, on će poslati kopiju podnosiocu zahteva i objaviti ga na njegovoj veb stranici.
4. Regulator utvrđuje osnove prigovora po sopstvenom nahođenju uz navođenje zakonskih osnova za dodelu, izmenu, ukidanje, prenos ili odbijanje zahteva utvrđenih Zakonom o energetsom regulatoru.
5. Podnosilac zahteva i/ili Regulator ne otkrivaju informacije koje se smatraju poverljivim, u skladu sa Pravilnikom o poverljivim informacijama.

Član 7

Obrazac zahteva i vremenski rok za razmatranje zahteva

1. Obrazac zahteva za izdavanje licence energetske aktivnosti na Kosovu izdaje i objavljuje Regulator.
2. Regulator donosi zvaničnu odluku za svaki zahtev u roku od šezdeset (60) kalendarskih dana, nakon podnošenja potpunog zahteva. Regulator o donetoj odluci obaveštava podnosioca zahteva na dan kada se njegova prijava smatra potpunom.

3. Regulator može odbiti izdavanje licence u skladu sa članom 35. Zakona o energetsom regulatoru. U slučaju da se licenca odbije, podnosilac zahteva ne može podneti novi zahtev pre šezdeset (60) kalendarskih dana od dana kada je taj zahtev odbijen.
4. Pružanje bilo kakve lažne ili informacije dobijene prevarom od strane podnosioca zahteva predstavlja osnovu za odbijanje zahteva ili, ako se otkrije nakon izdavanja licence, to će biti osnova za postupak izricanja administrativne mere ili kazne, kao i povlačenje dozvole, kako je definisano Pravilnikom o postupcima za izricanje administrativnih mera i kazni i Zakonom o energetsom regulatoru.
5. Regulator čuva i objavljuje na svojoj službenoj veb stranici Registar licenci.

POGLAVLJE III

OPŠTI I POSEBNI USLOVI ZA PODNOŠENJE ZAHTEVA

Član 8

Opšti uslovi za podnošenje zahteva

1. Prilikom podnošenja zahteva za izdavanje licence, svaki podnosilac zahteva Regulatoru podnosi zahtev za izdavanje licence i prilaže sledeću dokumentaciju:
 - 1.1. kopiju sertifikata koji je izdala Agencija za registraciju preduzeća na Kosovu, gde se na osnovu zakona o poslovnim organizacijama od podnosioca zahteva traži registracija preduzeća na Kosovu;
 - 1.2. statut preduzeća ili sporazum osnivanja poslovne organizacije;
 - 1.3. poslovni plan podnosioca zahteva, koji se odnosi na energetske aktivnosti koje će obuhvatiti licenca, koji obuhvata najmanje naredne tri (3) godine;
 - 1.4. godišnji finansijski izveštaji podnosioca zahteva za tri (3) protekle godine. Ovi finansijski izveštaji trebaju biti revidirani od strane licenciranih i nezavisnih finansijskih revizora. Podnosilac zahteva podnosi izveštaj revizora odvojeno od finansijskog izveštaja, dok novoosnovano preduzeće podnosi finansijski izveštaj i podatke u vezi sa iskustvom partnera ili akcionara, ako ih ima, u sprovođenju sličnih energetske aktivnosti;
 - 1.5. dokaz izdat od strane finansijske ili druge institucije kojim se potvrđuje postojanje dovoljnih sredstava za sprovođenje energetske aktivnosti (npr. bankarska garancija podnosioca zahteva ili matičnog preduzeća, ili sličan dokaz dovoljnih sredstava za finansiranje aktivnosti za koje se licenca zahteva);
 - 1.6. sertifikat izdat od strane nadležnog organa koji potvrđuje da podnosilac zahteva ispunjava zakonske obaveze u vezi sa plaćanjem poreza (potvrda Poreske uprave Kosova);
 - 1.7. sertifikat izdat od strane nadležnog organa koji potvrđuje da podnosilac zahteva nije predmet postupka za insolventnost ili likvidaciju;
 - 1.8. opis iskustva podnosioca zahteva u obavljanju ovakvih energetske aktivnosti, od osnivanja do trenutka podnošenja zahteva (Biografija - Curriculum Vitae preduzeća);

- 1.9. CV višeg rukovodstva podnosioca zahteva i ostalog osoblja i njihove kvalifikacije;
 - 1.10. informacije o organizacionoj strukturi (rukovodeće i stručno osoblje) podnosioca zahteva;
 - 1.11. potvrdu o plaćanju odgovarajuće takse za licenciranje (u skladu sa članom 4, stav 5. ovog Pravilnika);
 - 1.12. dokaz o objavljivanju obaveštenja u dve (2) dnevne novine sa najvećim tiražem na Kosovu (u skladu sa članom 6. ovog Pravilnika).
2. Podnosilac zahteva popunjava i potpisuje Izjavu (koja je deo zahteva za izdavanje licence) i koja potvrđuje da:
- 2.1 rukovodioci podnosioca zahteva nisu osuđivani ili krivično gonjeni zbog krivičnih dela;
 - 2.2 ovakva licenca nije dobijena za aktivnost za koju se podnosi zahtev, u roku od pet (5) godina od dana podnošenja zahteva;
 - 2.3 podnosilac zahteva je delovao (na Kosovu ili u inostranstvu) i delovao u skladu sa svim odredbama važećeg zakona o zaštiti životne sredine;
 - 2.4 podnosilac zahteva će primenjivati sve zakone o energetsom sektoru, pravilnike Regulatora, tehničke i trgovačke kodekse i druge važeće zakone; i
 - 2.5 nije počinio nikakvo krivično delo na Kosovu ili u inostranstvu u pogledu bezbednosti i sigurnosti na radu.

Član 9

Posebni uslovi za izdavanje licence za proizvodnju

1. Podnosilac zahteva za izdavanje licence za proizvodnju električne energije, proizvodnju toplotne energije ili suproizvodnju električne energije i toplotne energije, pored uslova iz člana 8. ovog Pravilnika, takođe Regulatoru dostavlja sledeću dokumentaciju/dokaze:
 - 1.1. podatke o vrsti i tehničkim specifikacijama energetskog postrojenja i lokacije uključujući listu glavnih i pomoćnih objekata u blizini energetskog postrojenja;
 - 1.2. dokaz o obezbeđivanju goriva i/ili preliminarnog ili konačnog ugovora za snabdevanje gorivom (kada je primenjivo);
 - 1.3. ekološka dozvola izdata od strane nadležne institucije (gde je primenjivo);
 - 1.4. izjavu o toplotnoj efikasnosti (gde je primenjivo).

Član 10

Posebni uslovi za izdavanje licence operatera prenosnog sistema

1. Podnosilac zahteva koji podnosi zahtev za dobijanje licence za operatera prenosnog sistema pored uslova iz člana 8. ovog Pravilnika, takođe, Regulatoru dostavlja sledeću dokumentaciju/dokaze:
 - 1.1. opis svih relevantnih prenosnih sistema u vlasništvu i/ili upravljanju od strane podnosioca zahteva zajedno sa informacijama o vlasničkim pravima za korišćenje elemenata sistema na Kosovu;
 - 1.2. plan za razvoj sistema kao što je određeno članom 10. Zakona o energetici ili članom 18, tačka 6.1 Zakona o prirodnom gasu;
 - 1.3. informacije o trenutnim ili planiranim prekograničnim kapacitetima;
 - 1.4. demonstracija sposobnosti i raspoloživosti neophodnih hardverskih i softverskih sistema, zajedno sa svim ostalim finansijskim, ljudskim i tehničkim resursima potrebnim podnosiocu zahteva za obavljanje zadataka utvrđenih u članu 16. Zakona o električnoj energiji i članu 18. Zakona o prirodnom gasu, po potrebi.
 - 1.5. specifikacije i tehničke karakteristike mernih uređaja na tačkama snabdevanja energijom; i
 - 1.6. izjava da će podnosilac zahteva primeniti i razviti sve tehničke kodekse kako je utvrđeno Zakonom o električnoj energiji i Zakonom o prirodnom gasu.

Član 11

Posebni uslovi za izdavanje licence operatera tržišta

1. Podnosioci zahteva koji podnese zahtev za izdavanje licence operatera tržišta električne energije i prirodnog gasa, pored važećih zahteva iz člana 8. ovog Pravilnika, Regulatoru dostavlja sledeća dokumenta/dokaze:
 - 1.1. demonstracija sposobnosti i raspoloživosti neophodnih hardverskih i softverskih sistema za komunikaciju sa svim tačkama merenja, svim učesnicima na tržištu; i
 - 1.2. izjava podnosioca zahteva o poznavanju njegovih obaveza za izradu i sprovođenje tržišnih pravila.

Član 12

Posebni uslovi za izdavanje licence operatera distribucionog sistema

1. Podnosioci zahteva koji podnese zahtev za izdavanje licence za distribuciju električne energije, toplotne energije ili prirodnog gasa, pored važećih zahteva iz člana 8. ovog Pravilnika, Regulatoru dostavlja sledeća dokumenta/dokaze:
 - 1.1. opis relevantnog distribucionog sistema ili sistema, zajedno sa njihovim tehničkim karakteristikama i teritorijom za distribuciju električne energije, toplotne energije i prirodnog gasa.
 - 1.2. informacije o vlasničkom ili zakonskom pravu korišćenja elemenata sistema;
 - 1.3. plan razvoja sistema kao što je navedeno u članu 10. Zakona o energetici, članu 15, stav 3. podstava 3.2 Zakona o toplotnoj energiji i članu 22. Zakona o prirodnom gasu, po potrebi;

- 1.4. informacije o očekivanim brojevima i strukturi povezanih potrošača i potencijalnih potrošača;
- 1.5. demonstracija sposobnosti i raspoloživosti neophodnih hardverskih i softverskih sistema, zajedno sa svim ostalim finansijskim, ljudskim i tehničkim resursima potrebnim podnosiocu zahteva za obavljanje zadataka utvrđenih u članu 16. Zakona o električnoj energiji i članu 18. Zakona o prirodnom gasu, po potrebi.
- 1.6. pokazatelji koji mere kvalitet snabdevanja energijom (trajanje, frekvencija, broj prekida, izgubljeni minuti izraženi po potrošaču, itd.) i usluge rada sistema (opšte informacije, dogovori o očitavanju brojila, vreme priključenja, kvar, restauracija energetskog sistema nakon kvarova, itd.);
- 1.7. specifikacija i tehničke karakteristike mernih uređaja distribucionog sistema; i
- 1.8. sporazum o priključenju na prenosni sistem.

Član 13

Posebni uslovi za izdavanje licence za snabdevanje

1. Podnosilac zahteva koji podnesi zahtev za izdavanje licence za snabdevanje krajnjeg potrošača električnom energijom, toplotnom energijom ili prirodnim gasom, pored važećih uslova iz člana 8. ovog Pravilnika, Regulatoru dostavlja sledeća dokumenta/dokaze:
 - 1.1. podaci o materijalnim resursima u vlasništvu podnosioca zahteva, uključujući sisteme izdavanja računa i informacione sisteme i raspoloživi softver za obavljanje aktivnosti;
 - 1.2. informacije u pogledu sistema izdavanja računa podnosioca zahteva;
 - 1.3. oblik (oblici) ugovora koje podnosilac zahteva namerava da koristi za sklapanje ugovora sa potrošačima o snabdevanju električnom energijom, toplotnom energijom ili prirodnim gasom; i
 - 1.4. Izjava o tome da li je snabdevač spreman da deluje kao snabdevač poslednjeg izbora u smislu člana 39. Zakona o električnoj energiji ili člana 19. Zakona o toplotnoj energiji kako je primenjivo i, ako jeste, za koje brojeve ili klase potrošača su sistem izdavanja računa i administrativni sistem sposobni za rukovanje.

Član 14

Posebni uslovi za izdavanje licence za skladište prirodnog gasa

Uslovi za izdavanje licence za skladište prirodnog gasa utvrđuju se posebnom odlukom Odbora Regulatora i u skladu sa istom treba izraditi zahtev za izdavanje licence za ovu aktivnost. Zahtev se objavljuje na zvaničnoj veb stranici Regulatora.

POGLAVLJE IV OPŠTI USLOVI ZA IZDAVANJE LICENCE

Član 15

Opšti uslovi

1. Svaka licenca izdata od strane Regulatora u smislu ovog Pravilnika, uključuje neophodne opšte uslove za obavljanje licencirane aktivnosti i za utvrđivanje prava i obaveza koji se odnose na sve licence bez obzira na vrstu energetske aktivnosti.
2. Svaka licenca, između ostalog, treba da sadrži sledeće opšte odredbe:
 - 2.1 pravni osnov za izdavanje licence;
 - 2.2 vrstu licencirane energetske aktivnosti;
 - 2.3 definicije;
 - 2.4 obavljanje licenciranih aktivnosti;
 - 2.5 gde je moguće, teritoriju obuhvaćenu licencom;
 - 2.6 vlasničko ili zakonsko pravo na korišćenje objekta i sastavnih delova sistema;
 - 2.7 ako je primenljivo, glavne objekte koji se koriste za obavljanje licencirane aktivnosti;
 - 2.8 uslove, prava i obaveze korisnika licence;
 - 2.9 zahteve kako bi se pridržavali svih relevantnih tehničkih i trgovinskih kodeksa uključujući Tržišna pravila;
 - 2.10 odredbe koje se odnose na računovodstvo;
 - 2.11 ako je primenljivo, odredbe koje se odnose na zabranu unakrsnog subvencionisanja (pod-subvencionisanje);
 - 2.12 ako je primenljivo, zabranu nepoštenog delovanja;
 - 2.13 zabranu diskriminacije;
 - 2.14 ako je primenljivo, obaveze pružanja javnih usluga i odredbe snabdevač poslednjeg izbora;
 - 2.15 finansijsku održivost korisnika licence;
 - 2.16 zahteve kako bi se uskladili sa sigurnosnim, bezbednosnim i standardima zaštite životne sredine;
 - 2.17 uslove koji se odnose na modifikaciju, prenos, obustavu, ukidanje i povlačenje licence;
 - 2.18 odredbe koje se tiču promene u kontroli korisnika licence;
 - 2.19 zabrana otuđenja imovine bez odobrenja Regulatora;

- 2.20 obaveza održavanja podataka u vezi sa licenciranom aktivnošću;
 - 2.21 obaveza obezbeđivanja sredstava za određene licence, ako je primenljivo;
 - 2.22 odredbu u vezi sa izveštavanjem Regulatora;
 - 2.23 odredbu za plaćanje taksi;
 - 2.24 odredbu u vezi rešavanja spora i žalbenog postupka;
 - 2.25 pravne posledice kršenja uslova licence, itd.
3. Pored odredbi iz stava 2. ovog člana, RKE može da uključi i druge uslove u licencu kako bi se osiguralo poštovanje zahteva važećeg zakonodavstva.

Član 16

Posebni uslovi za različite vrste licenci

1. U licenci za **proizvodnju**, Regulator može uključiti uslove koji se odnose na:
 - 1.1. zalihe goriva, po potrebi;
 - 1.2. mere efikasnosti, po potrebi;
 - 1.3. pomoćne i usluge ravnoteže.
2. U licenci za **Operatora prenosnog sistema**, Regulator može uključiti uslove koji se odnose na:
 - 2.1. zahtev da se obezbedi priključak i korišćenje prenosnog sistema trećim stranama koji zahtevaju da se obezbedi prenos električne energije, prirodnog gasa ili toplotne energije na objektivan i nediskriminišući način, uz odgovarajuće odredbe koje regulišu podnošenje zahteva za pristup, postupak za odbijanje pristupa, i žalbeni postupak strana kojima je pristup odbijen;
 - 2.2. zahteve u pogledu sertifikata OSP-a koje moraju biti ispunjeni od strane podnosioca zahteva kako bi se dokazalo da je ispunio uslove za sertifikaciju kao OPS-a prema važećim odredbama Zakona o električnoj energiji ili Zakona o prirodnom gasu;
 - 2.3. u slučaju električne energije, prioritet prenosa i priključka električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije kao što je navedenu u članu 14. stav 1. Zakona o energetici, član 16, podstav 1.44 Zakona o električnoj energiji, član 14.2. Zakon o toplotnoj energiji, i druga primenjiva pravila i kodeksi u energetsom sektoru;
 - 2.4. obavezu da informacije postanu dostupne javnosti o interkonekciji i planu održavanja prenosnog sistema i mogućih zagušenja, u skladu sa važećim zakonima, pravilnicima i kodeksima u energetsom sektoru.
 - 2.5. obaveza da pripremi i ažurira plan razvoja i investicija za prenosni sistem u skladu sa važećim zakonima, pravilnicima i kodeksima u energetsom sektoru;

- 2.6. obavezu da održi bazu podataka dobijenih od korisnika prenosnog sistema, koji sadrže podatke dostupne javnosti na agregatnoj osnovi, uz očuvanje informacija koje se smatraju poverljivim i komercijalno osetljivim;
 - 2.7. obavezu izrade tehničkih kodeksa utvrđenih Zakonom o električnoj energiji i Zakonom o prirodnom gasu i njihovu izmenu u konsultaciji sa korisnicima;
 - 2.8. smanjenje tehničkih gubitaka na prenosnom sistemu;
 - 2.9. instaliranje dovoljnog i odgovarajućeg merenja na sistemu kako bi operatoru omogućio da pruža tačne informacije RKE-u, korisnicima sistema ili drugim zainteresovanim licima u vezi sa jedinicama koje su primljene i isporučene iz njegovog sistema.
 - 2.10. odgovornosti u vezi sa interkonekcija i mehanizmom naknade između OPS-a.
3. U licenci za **operatere distribucionog sistema**, Regulator može uključiti uslove koji se odnose na:
- 3.1 zahtev da se obezbedi priključak i korišćenje distribucionog sistema trećim stranama koje zahtevaju da obezbede prenos električne energije, prirodnog gasa ili toplotne energije na objektivan i nediskriminišući način uz odgovarajuće odredbe koje regulišu podnošenje 14 zahteva za pristup, postupak za odbijanje pristupa, i žalbeni postupak strana kojima je pristup odbijen.
 - 3.2 u slučaju električne i toplotne energije, prioritet prenosa i priključka energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije kao što je navedeno u članu 14. stav 1 Zakona o energetici, član 16, podstav 1.44 Zakona o električnoj energiji, član 16.6 Zakona o toplotnoj energiji i drugi primenjivi pravilnici i kodeksi u energetsom sektoru;
 - 3.3 obaveza da pripremi i ažurira plan razvoja i investicija distribucionog sistema u konsultaciji sa operaterom prenosnog sistema u skladu sa važećim zakonima, pravilnicima i kodeksima u energetsom sektoru;
 - 3.4 obavezu da održi bazu podataka dobijenih od korisnika distribucionog sistema, koji sadrže podatke dostupne javnosti na agregatnoj osnovi, uz očuvanje informacija koje se smatraju poverljivim i komercijalno osetljivim;
 - 3.5 uspostavljanje programa usklađenosti koji se odnosi na zahteve razdvajanja u skladu sa važećim zakonima, pravilnicima i kodeksima u energetsom sektoru kojim se utvrđuju mere preduzete kako bi se osiguralo da je diskriminišuće delovanje igrača na tržištu isključeno, i da se osigura da se održavanje prati na odgovarajući način;
 - 3.6 obavezu izrade tehničkih kodeksa utvrđenih Zakonom o električnoj energiji i Zakonom o prirodnom gasu, i njihova izmena u konsultaciji sa korisnicima;
 - 3.7 svi zahtevi za merenje i fakturisanje su izrađeni i obavljeni na siguran i ekonomičan način kako bi se osiguralo da i korisnici sistema i potrošači povezani sa sistemom budu u stanju da primaju ažurirane i odgovarajuće podatke o potrošnji i potražnji;
 - 3.8 smanjenje gubitaka u distribucionom sistemu;

- 3.9 instaliranje dovoljnog i odgovarajućeg merenja na sistemu kako bi se operateru omogućilo pružanje tačnih informacija Regulatoru, korisnicima sistema ili drugim zainteresovanim licima u vezi sa jedinicama koje su primljene na i isporučene iz njegovog sistema.
4. U licenci za **Javno snabdevanje toplotnom energijom**, Regulator može uključiti uslove koji se odnose na:
- 4.1. zahteve predviđene Zakonom o toplotnoj energiji koji se odnose na javno snabdevanje potrošača centralnim grejanjem;
 - 4.2. odredbe koje se odnose na snabdevača poslednjeg izbora kako bi se osigurao kontinuitet snabdevanja potrošača toplotnom energijom;
 - 4.3. zahteve za kupovinu prostorija i opreme na način koji je ekonomičan i efikasan;
 - 4.4. zahtev da se osigura da korisnik licence obaveštava sve potrošače o postupku potraživanja za nanetu štetu i utvrdi odgovarajuće žalbene postupke za rešavanje takvih potraživanja i naknade;
 - 4.5. sprečavanje diskriminacije u pružanju usluga potrošačima; i
 - 4.6. ostale odgovornosti propisane važećim zakonima, pravilnicima i kodeksima u energetsom sektoru;
5. U licenci za **snabdevanje električnom energijom i prirodnim gasom**, Regulator može uključiti uslove koji se odnose na:
- 5.1. obaveze kupovine električne energije na najekonomičniji i najefikasniji način, ako je snabdevač univerzalnih usluga ili snabdevač poslednjeg izbora;
 - 5.2. obaveze o informisanju svih potrošača o postupku potraživanja za naknadu štete i utvrđivanje adekvatnih žalbenih postupaka za rešavanje takvih potraživanja i nadoknada;
 - 5.3. zabrana diskriminacije pri pružanju usluga potrošačima;
 - 5.4. svaku obavezu javne službe, po potrebi.
6. U licenci za **Operatora tržišta**, Regulator može uključiti uslove koji se odnose na:
- 6.1. obavezu izrade tržišnih pravila kako je utvrđeno Zakonom o električnoj energiji i Zakonom o prirodnom gasu, i njihovo menjanje u konsultaciji sa korisnicima;
 - 6.2. pružanje tačnih i pouzdanih informacija o cenama, broju učesnika na tržištu, procentu tržišnog udela, prognoziranim cenama i statističkim podacima o učesnicima na tržištu.

POGLAVLJE V PRAĆENJE

Član 17

Praćenje licenciranih aktivnosti

1. Regulator prati učinak nad obavljanjem licenciranih aktivnosti na osnovu podataka koje je korisnik licence podneo, i informacije sa tržišta u skladu sa važećim zakonima i propisima.
2. Korisnik licence saraduje sa Regulatorom u pružanju svih podataka traženih tokom perioda važenja licence.
3. Regulator može vršiti fizičku inspekciju objekata i dokumenata vezanih za licence u prostorijama korisnika licence (periodične najavljene i nenajavljene posete) ili u skladu sa članom 33. stav 3. Zakona o energetici, Zakona o električnoj energiji i Zakona o Regulatornoj kancelariji za energetiku.

Član 18

Obaveza zadržavanja i prikupljanja informacije korisnika licence

1. Regulator može zahtevati od korisnika licence da prikuplja i čuva informacije, podatke i dokumenta koji se odnose na potrošače, uređaje za merenje, podatke koji se odnose na merenje kvaliteta ponude i broj žalbi, uključujući sledeće podatke:
 - 1.1 imena i adrese potrošača;
 - 1.2 lokacija uređaja za merenje;
 - 1.3 iznos nadoknade isplaćene potrošačima u slučaju lošeg učinka, ako ih ima;
 - 1.4 broj ugovora potpisanih od strane različitih kategorija krajnjih potrošača;
 - 1.5 broj i vrste podnetih žalbi;
 - 1.6 ostale dodatne informacije koje Regulator smatra odgovarajućim.

POGLAVLJE VI

PRODUŽENJE, IZMENA, UKIDANJE, PRENOS I TRAJANJE LICENCE

Član 19

Produženje licence

1. Regulator može produžiti trajanje licence, u skladu sa članom 32. Zakona o energetsom regulatoru, pod uslovom da korisnik licence ispunjava sve obaveze i zahteve iz svoje licence i da je podneo pisani zahtev za produženje.
2. Zahtev za produženje licence za aktivnosti utvrđene u licenci podnosi se najkasnije šest (6) meseci pre isteka licence, kako je predviđeno članom 32. stav 3. Zakona o energetsom regulatoru.
3. Svaki zahtev za produženje licence razmatra Regulator u skladu sa postupcima za podnošenje zahteva za izdavanje licence kako je to predviđeno ovim Pravilnikom.

4. Za produženje licence, Regulator može od korisnika licence zahtevati da podnese samo onu dokumentaciju koja je drugačija od one koja je korišćena tokom prethodnog zahteva za licencu (od aktivne licence).
5. Produženje počinje od datuma isteka perioda važenja licence.
6. Obrazac zahteva za produženje licence izdaje i objavljuje Regulator.

Član 20

Modifikacija/izmena licence

1. Licenca može biti modifikovana/izmenjena od strane regulatora:
 - 1.1. na zahtev korisnika licence, ako su se opravdani razlozi za modifikaciju pojavili nakon izdavanja licence i prilaganjem potrebnih informacija i dokumenata koji podržavaju njegov/njen zahtev; i
 - 1.2. na inicijativu Regulatorne kancelarije za energetiku na osnovu okolnosti, kao što su; potreba za povećanjem konkurentnosti, promene u drugim važećim zakonima, promene obaveza javnih usluga, bezbednosni rizik u vezi sa snabdevanjem električnom energijom, rizik po državnu bezbednost ili rizik po život i zdravlje građana ili zaštita životne sredine.
2. Tokom procesa modifikacije licence, Regulator obaveštava i konsultuje korisnika licence i druge zainteresovane strane, kako je primenjivo.

Član 21

Ukidanje licence

Regulator može privremeno ukinuti licencu u slučajevima kada je takvo ukidanje opravdano. U ovom slučaju, korisnik licence dobija dovoljno vremena da ispravi svoje delovanje ili nedelovanje i kada korisnik licence dokaže spremnost i sposobnost da izvrši takve ispravke.

Član 22

Prestanak važenja licence

1. U skladu sa članom 37. Zakona o energetskom regulatoru, svaka izdata licenca može biti ukinuta ili povučena od strane regulatora u sledećim slučajevima:
 - 1.1. nakon isteku roka važenja, uključujući mogućnost produženja njegovih uslova;
 - 1.2. na zahtev korisnika licence, pod uslovom da obaveze korisnika licence preduzme drugi korisnik licence, ili da potrošači ne snose posledice zbog ovakvog prestanka važenja licence;
 - 1.3. njenog poništenja od strane Regulatora,
 - 1.4. ukoliko korisnik licence ne ispuni ili krši uslove i materijalne obaveze utvrđene licencom, i ako ne ispravi takve nedostatke u razumnom roku propisanom od strane Regulatorne kancelarije za energetiku;

- 1.5. ukoliko se delatnosti korisnika licence obustave zbog objavljivanja njegove insolventnosti za plaćanje ili zbog likvidacije , međutim, ovaj podstav se ne primenjuje na proces reorganizacije koji nadgleda sud, ukoliko korisnik licence nastavi svoju aktivnost tokom ovog procesa; i
 - 1.6. ukoliko je korisnik licence podneo netačne informacije koje su uzete kao osnova za izdavanje licence, kao i da su te informacije od velikog značaja za pravilno obavljanje licenciranih aktivnosti.
2. U vezi sa stavom 1. ovog člana, licenca može biti prekinuta samo ako regulator zaključi da obaveze korisnika licence, uključujući i obaveze javnih usluga, mogu biti izvršene na zadovoljavajući način od strane drugog korisnika licence ili kada potrošači ne snose posledice zbog prestanak važenja takve licence.
 3. Svaki zahtev za prestanak važenja ili povlačenje licence razmatra Regulator u skladu sa procedurama za podnošenje zahteva za izdavanje licence utvrđenim ovim Pravilnikom.

Član 23

Prenos ukinute licence

1. Ako je ukinuta licenca korisnika licenca, koja je izdata od strane Regulatora, Regulator po sopstvenom nahođenju može preneti takvu licencu drugom licu u skladu sa članom 37. stav 4. Zakona o energetsom regulatoru.
2. Licencu prenosi samo Regulator u slučaju kada su razlozi za takav prenos opravdani od strane podnosioca zahteva, i:
 - 2.1. ako predloženi sticalac licence prihvati i ispuni sve preostale obaveze trenutnog korisnika licence, bez obzira da li proizlaze iz licence korisnika licence, ovog Pravilnika ili drugih važećih zakona; i
 - 2.2. ako predloženi sticalac licence ispunjava sve uslove navedene u ovom Pravilniku o licenciranju i drugim važećim zakonima.
3. Postupak prenosa vrši Regulator na isti način koji se koristi za izdavanje licence. Regulator utvrđuje da li je predloženi sticalac licence sposoban da ispuni uslove licence. Trajanje validnosti licence i uslovi licence ostaju isti.
4. Obrazac zahteva da izmenu Licence izdaje i objavljuje Regulator.

POGLAVLJE VII ZAVRŠNE I PRELAZNE ODREDBE

Član 24

Modifikacija

1. Regulator ima pravo da izmeni ili modifikuje svaku odredbu ovog Pravilnika.

2. Postupci za izmenu ili modifikaciju ovog Pravilnika su isti kao i za njegovo usvajanje.

Član 25

Tumačenje

U slučaju da postoje neizvesnosti u vezi sa odredbama ovog Pravilnika, Odbor izdaje informacije sa objašnjenjem.

Član 26

Ukidanje

Ovaj Pravilnik ukida Pravilnik za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, koji je izdat u skladu sa Zakonom br. 05/L-084 o energetske regulatoru i odobren od strane Odbora Regulatorne kancelarije za energetiku dana 29.08.2011.

Član 27

Stupanje u snagu

Ovaj Pravilnik stupa na snagu nakon što ga odobri Odbor energetske regulatora i objavljuje se na zvaničnoj veb stranici Regulatora.

Odbor Regulatorne kancelarije za energetiku:

Krenar Bujupi, vršilac dužnosti predsedavajućeg

Arsim Janova, član

Besim Sejfičaj, član